

УДК 378.937+378.14

DOI: <https://doi.org/10.33989/2524-2474.2021.78.249847>

ПАВЛО ХОМЕНКО

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3065-9095>

(Полтава)

Place of work: Poltava V.G. Korolenko National Pedagogical University

Country: Ukraine

Email: homenko1402@ukr.net

МАКСИМ ПРИЛУЦЬКИЙ

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1368-060X>

(Полтава)

Place of work: Poltava V.G. Korolenko National Pedagogical University

Country: Ukraine

Email: Priluky1402@gmail.com

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ПРОЄКТНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ГАЛУЗІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ

Анотація. В статті визначено педагогічну сутність і зміст проєктної компетентності майбутніх фахівців галузі фізичної культури і спорту. Доведено, що проєктна діяльність становить сукупність дій щодо складання й розроблення проєкту, планування певної роботи й послідовного її виконання, тобто проєктна діяльність – це конструктивна й продуктивна діяльність особистості, спрямована на розв’язання життєво значущої проблеми, досягнення кінцевого результату в процесі цілевизначення, планування і здійснення проєкту.

Встановлено, що проєктна компетентність майбутніх фахівців галузі фізичної культури та спорту може бути представлена в динамічній єдності таких компонентів: мотиваційно-ціннісного, когнітивного, діяльнісного та рефлексивно-оцінчного. Зміст функціональних компонентів зазнає змін в умовах формування проєктної компетентності майбутніх фахівців галузі фізичної культури і спорту, що наочно показує виділена нами сукупність функцій проєктної компетентності: світоглядна, дослідницька, евристична, інтегруюча, прогностична, рефлексивно-оцінювальна, конструктивно-управлінська. Формування проєктної компетентності у процесі професійної підготовки майбутніх фахівців галузі фізичної культури і спорту передбачає розвиток специфічних проєктних умінь: проблематизації, умінь проєктування, умінь теоретико-практичної свідомої діяльності щодо реалізації проєкту, умінь доцільного вибору й застосування комп’ютерних та інших технологій у проєктній технології, умінь рефлексійної діяльності.

Ключові слова: компетентність; професійна компетентність; проєктна діяльність; проєкт; проєктування; проєктна компетентність.

Постановка проблеми. Освітній процес у сучасних закладах вищої освіти, де закладаються основи проєктної компетентності майбутніх фахівців галузі фізичної культури і спорту, визначається активним пошуком ефективних способів оптимізації та модернізації системи підвищення якості професійної підготовки здобувачів вищої освіти. В той же час, діючі педагогічні технології не гарантують ефективне формування проєктної компетентності та її реалізацію у практиці професійної діяльності. Компетентність розглядається як інтегральна якість особистості, що виявляється в загальній здатності та готовності до діяльності, яка базується на знаннях і досвіді, здобутих у процесі навчання і соціалізації й орієнтованих на самостійну й успішну участь у діяльності. У Законі України «Про вищу освіту» (2014) зазначено, що компетентність – це динамічна комбінація знань, вмінь та практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особистості успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти.

Професійну компетентність розуміють як базову характеристику діяльності фахівця, яка містить в собі змістовий (знання) і процесуальний (уміння) складники та характеризується такими ознаками як мобільність знань, гнучкість методів професійної діяльності, критичність мислення (Адольф, 1998). У дослідженнях І. Зімньої професійно-педагогічна компетентність фахівця трактується як складна багаторівнева структура його психічних рис, що формується внаслідок інтеграції досвіду, теоретичних знань, практичних умінь, провідних особистісних якостей і має окреслені суттєві ознаки: критичність і гнучкість мислення, мобільність (Зимняя, 2006).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Фізкультурно-оздоровчі та рекреаційні технології вивчено в працях О. Андрєєвої, О. Боднар, О. Саїнчук, О. Корносенко. Теоретичні та практичні підходи організації педагогічного проектування стало предметом дослідження В. Лукова, М. Бригадир, В. Рибіна, Ю. Громико. Особливості педагогічного проектування, оптимальне використання методу проектів стало предметом В. Буркова, Д. Новікова, В. Беспалька, С. Маркової, В. Монахова, та інших. В той же час фактично не вирішеними залишаються питання сутності і змісту проектної компетентності майбутніх фахівців галузі фізичної культури і спорту, їх готовності до розробки та впровадження спортивно-оздоровчих та рекреаційних проектів.

Мета статті полягає в аналізі та узагальненні наукових досліджень з питань розкриття педагогічної сутності і змісту проектної компетентності майбутніх фахівців галузі фізичної культури і спорту.

Виклад основного матеріалу. На основі аналізу комплексу літературних джерел встановлено, що професійна підготовка майбутнього фахівця галузі фізичної культури і спорту фізичної є складною системою, яка базується на загальноприйнятих принципах як: *безперервності освіти* (поєднання базової та подальшої підготовки до трудової діяльності в єдиний процес, який сприяє формуванню зацікавленості та потреби в постійному поповненні знань та удосконалення умінь та навичок); *інтегрованості* (планування безперервного процесу підготовки); *фундументалізації* (масштабність та ґрунтовність навчальних фундаментальних предметів, які забезпечують професійну мобільність фахівця, розширюють його професійну компетентність; *гуманізації* (зосередження уваги не на засобах професійної підготовки на суб'єкт професійної підготовки, тобто студента; врахування особистісних цілей студентів, застосування активних методів та форм навчання, де знання здобуваються шляхом пошуку істини, зіткнення думок та поглядів, розвитку самоконтролю та самооцінки студентів); *самостійності* (можливість студентів самостійно регулювати траєкторію оволодіння професією; сутність самостійної роботи студентів – наявність пізнавальної задачі та способу її вирішення без прямого втручання викладача, при цьому самостійна діяльність студента завжди спрямована на перехід від способу утворення до творчого вирішення завдань) (Радіонова, 2016).

Саме означені принципи самостійності, гуманізації, інтегрованості і безперервності освіти визначають педагогічний вектор формування проектної компетентності майбутнього фахівця галузі фізичної культури і спорту. Дослідження педагогічної сутності і змісту проектної компетентності майбутніх фахівців галузі фізичної культури і спорту доречно розпочати з аналізу таких понять як «проект», «проектна діяльність», «проектування».

В дослідженнях А. Новікова виділяє групу методичних систем, що визначають вектор формування проектної компетентності: проблемного навчання, пошуково-дослідницьку систему навчання, продуктивну систему навчання, систему проєктивного навчання, контекстного навчання, імітаційну систему навчання, інформаційну методичну систему (Новиков, 2007). В. Лозова сутність поняття «проект» пропонує трактувати у двох важливих аспектах: як результат діяльності – отриманий продукт (продуктивний аспект), як інноваційну форму організації спільної діяльності, спрямованої на досягнення певного результату (діяльнісний аспект) (Лозова, 2002).

Розробка та реалізація спортивно-оздоровчих та рекреаційних проектів відбувається поетапно. Аналіз комплексу літературних джерел дозволив нам виділити такі етапи роботи над проектом: мотиваційно-цільовий етап; пошуково-діяльнісний етап; технологічний етап; завершальний етап. В той же час важливо зазначити, що виділення етапів проектування, створення алгоритму роботи над проектом є досить умовним, оскільки розробка і впровадження спортивно-оздоровчих та рекреаційних проектів є творчим процесом, що передбачає авторське бачення та динамічний підхід до процесу (Сисоєва, & Батечко, 2011; Довмантович, 2017).

Комплексний аналіз досліджень у галузі проектної діяльності дозволяє виділити типові вимоги до використання проектування: наявність проблеми дослідження, яка має значення в професійному плані та потребує дослідницького пошуку, та інтегрованих знань; планування результатів дослід-

ження, які містять у собі практичну, теоретичну та наукову новизну; самостійна діяльність; проектування та моделювання змістовної частини проекту; використання методів дослідження (визначення проблеми, обговорення способів її вирішення та оформлення кінцевих результатів; збір, аналіз та систематизація отриманих результатів; підведення підсумків, їх презентація, висновки та пропозиції нових тем та проблем подальшого дослідження) (Сарнавська, 2019).

Проектна діяльність становить сукупність дій щодо складання й розроблення проекту, планування певної роботи й послідовного її виконання, тобто проектна діяльність – це конструктивна й продуктивна діяльність особистості, спрямована на розв'язання життєво значущої проблеми, досягнення кінцевого результату в процесі цілевизначення, планування і здійснення проекту (Єрмаков, 2008). Організація проектної діяльності у майбутніх фахівців в галузі фізичної культури і спорту передбачає теоретико-практичну підготовку їх до професійної проектної діяльності, зокрема засвоєння майбутніми тренерами навичок ефективного розроблення й реалізації спортивно-оздоровчих та рекреаційних проектів.

Проектна діяльність майбутнього фахівця в галузі фізичної культури і спорту має ряд переваг перед іншими методами підготовки. Насамперед тому, що вона носить міждисциплінарний характер, оскільки розробка спортивно-оздоровчих і рекреаційних проектів вимагає залучення знань з різних навчальних дисциплін, власного життєвого досвіду або його набуття в результаті виконання проекту. Також використання технології проектної діяльності сприяє актуалізації професійних інтересів здобувачів вищої освіти, включенню представленої завдання в контекст майбутньої професійної діяльності. Також варто зазначити, що технологія проектної діяльності веде до професійного самовизначення особистості, тому що в рамках навчального проектування можна запропонувати здобувачам вирішити реальну, наближену до майбутньої професії завдання і тим самим розвинути у них здатність до виконання професійних функцій і професійної діяльності.

Проектна компетентність – це інтегральна характеристика субєкта діяльності, яка проявляється у здатності і готовності особистості до самостійної теоретичної та практичної діяльності по розробці та реалізації проектів у різних сферах соціальної практики. Погоджуємося з твердженням Зимівця Н, що проектна компетентність пов'язана з проектною діяльністю і процесом проектування, проявляється в усвідомленні значення проектної діяльності, її змісту, володінні спеціальними знаннями, уміннями і навичками, обґрунтованому виборі та оптимізації проектних рішень у випадку їх варіативності, наявністю здатності застосовувати ці знання й уміння в конкретній професійній сфері (Зимівець, 2015).

В широкому змісті проектна компетентність майбутнього фахівця галузі фізичної культури і спорту визначається сформованістю проектного мислення, осмислення інтеграційних зв'язків між дисциплінами, здатність до самоосвіти, професійного і особистого зростання. У вузькому сенсі проектна компетентність розглядається як вміння здобувачів вищої освіти створювати проекти спортивно-оздоровчого та реабілітаційного характеру, проводити самостійні дослідження, апробацію, збирати і опрацьовувати інформацію, аналізувати її та використовувати в проекті (Бреднева, 2017).

Узагальнення поглядів вітчизняних дослідників дозволяє встановити, що проектна компетентність майбутнього фахівця фізичної культури і спорту виявляється в усвідомленні сенсу і значущості проектної діяльності, володінні спеціальними знаннями, уміннями і навичками (вирішувати проблеми на основі висунення і обґрунтування гіпотез, ставити мету, планувати діяльність, здійснювати збір і аналіз інформації, виконувати експеримент, представляти результати дослідження), обґрунтованому виборі і оптимізації проектних рішень, наявності здатності застосовувати ці знання і уміння в конкретній діяльності.

Отже, узагальнення низки наукових позицій дозволило нам зробити висновок, що формування проектної компетентності майбутніх фахівців галузі фізичної культури і спорту розглядається як динамічний інтегрований процес, спрямований на усвідомлення мотивів, потреб раціонального застосування проектної діяльності в професійній сфері, що передбачає оволодіння теоретичними знаннями та розуміння сутності проектування та управління проектною діяльністю; практичне оволодіння способами і засобами проектної діяльності; готовність і здатність застосовувати новий професійний досвід у здійсненні конкретних практичних завдань в спортивно-оздоровчій та рекреаційній сфері; усвідомлення майбутнім фахівцем фізичної культури та спорту відповідності рівня своїх професійних можливостей і умінь вимогам проектної діяльності в галузі фізичної культури, спорту та здоров'язбереження.

Процес формування проєктної компетентності є особисто значущим та вважається успішним, якщо особистість: - усвідомлює цінність і сенс власного існування, інших людей, живих істот; - володіє базовими основами культури на рівні загальнокультурної компетентності; - досягає в одній або декількох предметних галузях методологічної компетентності як рівня освіченості; - вміє встановлювати успішні соціальні комунікації; - досягає рівня соціалізації, що забезпечує автономну життєдіяльність; - здатна розробити технологію досягнення цілей, прогнозувати результати, коригувати власну діяльність; - володіє способами орієнтації на ринку праці і послуг, самопрезентацією професійних здібностей; - усвідомлює необхідність неперервної самоосвіти, саморозвитку (Ковальчук, 2011).

Важливим аспектом аналізу проблеми формування проєктної компетентності є визначення її структурних складників. На основі узагальнення комплексу літературних джерел нами встановлено, що проєктна компетентність майбутніх фахівців галузі фізичної культури та спорту може бути представлена в динамічній єдності таких компонентів: мотиваційно-ціннісного, когнітивного, діяльнісного та рефлексивно-оціночного. Сформованість проєктної компетентності за мотиваційно-ціннісним компонентом передбачає оцінку ставлення до проєктування в галузі фізичної культури і спорту та сформованості стійкого інтересу до розробки, впровадження та оцінювання спортивно-оздоровчих та рекреаційних проєктів. Сформованість стійкого інтересу до професійної та проєктної діяльності, виражається в потребі майбутнього фахівця в теоретичних знаннях та в оволодінні ефективними способами організації проєктної діяльності в галузі фізичної культури і спорту. Це актуалізує виокремлення когнітивного компоненту, який заснований на знанні теоретичних основ проєктування спортивно-оздоровчих та рекреаційних проєктів, набуття вмінь та навичок, необхідних для професійного виконання проєктної діяльності. Діяльнісний компонент, заснований на комплексі навичок організації проєктної діяльності, що включає способи проєктної діяльності, спеціальні вміння, що відображає можливість майбутнього фахівця фізичної культури і спорту в створенні нових спортивно-оздоровчих та рекреаційних проєктів. Це вимагає від здобувача вищої освіти певного рівня базових знань і умінь, здатності вирішувати практично орієнтовані задачі. У структурі проєктної компетентності нам представляється важливим виділення такого компонента, який визначав би рівень розвитку самооцінки, розуміння власної значущості в колективі, відповідальності за результати своєї діяльності, пізнання себе і самореалізації в професійному спілкуванні. Таким компонентом, на наш погляд, є рефлексивно-оціночний. Рефлексивно-оціночний компонент включає самоаналіз і самооцінку майбутнього фахівця галузі фізичної культури і спорту своєї проєктної діяльності та її результатів, дозволяє осмислити та оцінити ступінь реалізації бажаних цілей проєктної діяльності, спрямованої на розкриття професійно-значущих знань, умінь, навичок.

Зміст функціональних компонентів зазнає змін в умовах формування проєктної компетентності майбутніх фахівців галузі фізичної культури і спорту, що наочно показує виділена нами сукупність функцій проєктної компетентності: *світоглядна* (формування в проєктній діяльності фахівців нових світоглядних стандартів поведінки), *дослідницька* (безперервний розвиток умінь аналізувати, систематизувати, узагальнювати, що забезпечує самостійний пошук особистістю необхідних для створення проєкту знань, вибір стратегії і тактики його продуктивної реалізації), *евристична* (розвиток творчих здібностей і пізнавальної активності особистості для отримання нових наукових знань про об'єкт проєктування, забезпечення інтелектуально-творчої самореалізації в проєктній діяльності), *інтегруюча* (цілісність проєктної діяльності на основі узагальнення, синтезу сукупності знань про об'єкт проєктування в різних галузях, що обумовлюють вихід на більш глибокий рівень розуміння взаємозв'язку теоретичних і практичних, психолого-педагогічних, соціально-гуманітарних та професійно-практичних знань в галузі проєктної діяльності), *прогностична* (передбачення перспектив використання проєктних завдань як засобу навчання, виховання і розвитку), *рефлексивно-оцінювальна* (вироблення критеріїв і показників аналізу та оцінки продукту проєктної діяльності), *конструктивно-управлінська* (реалізація ефективного механізму вдосконалення ходу проєктування).

Виокремлення функцій проєктної компетентності майбутніх фахівців галузі фізичної культури і спорту зумовлює необхідність розробки комплексу умов, що сприяють розвитку цієї компетентності. На основі аналізу комплексу літературних джерел та досвіду проєктної діяльності у

галузі фізичної культури і спорту нами виокремлено такі умови: - самоактуалізація особистісного досвіду здобувачів вищої освіти в процесі реалізації проєктної компетентності; - відбір змісту професійної підготовки, які забезпечують системну інтеграцію знань, умінь і навичок; - планування підвищення рівня розвитку проєктної компетентності як динамічного, перспективного та довгострокового орієнтування професійної діяльності майбутнього фахівця фізичної культури і спорту (Іванова, 2014).

Формування проєктної компетентності у процесі професійної підготовки майбутніх фахівців галузі фізичної культури і спорту передбачає розвиток специфічних проєктних умінь: проблематизації (самовизначення в проблемному колі проєкту – умінь розглядати проблемну ситуацію, виділяти її основні аспекти, формулювати головну мету та проєктне завдання, пов'язане з розв'язанням цієї головної проблеми), умінь проєктування (цілевизначення, планування, моделювання, конструювання систем), умінь теоретико-практичної свідомої діяльності щодо реалізації проєкту (уміння гнучко змінювати напрям і перебудовувати зміст проєктної педагогічної діяльності, користуватися різними способами професійно-педагогічної діяльності), умінь доцільного вибору й застосування комп'ютерних та інших технологій у проєктній технології, умінь рефлексійної діяльності (самоаналізу поєднання суспільного досвіду з власним задумом, планом дій, самоаналізу, роздуму щодо проєктування свого інтелектуально-духовного потенціалу).

Отже, процес формування проєктної компетентності являє собою складний, багатоступінчастий характер. Становлення майбутнього фахівця фізичної культури і спорту як суб'єкта професійної діяльності відбувається в процесі інтеріоризації зовнішніх регуляторів (професійних норм і принципів) у внутрішні особистісний план, в результаті чого формується система професійних ціннісних орієнтацій і суб'єктна позиція майбутнього фахівця, як система його поглядів і установок по відношенню до власного особистісного і професійного саморозвитку. Процес формування проєктної компетентності майбутніх фахівців галузі фізичної культури і спорту – це цілеспрямований, науково обґрунтований цілісний процес управління розробкою та діагностуванням спотивно-оздоровчих та рекреаційних проєктів з використанням еталонів і алгоритмів, що забезпечують функціонування системи відповідно до заданих, чітко фіксованих, критеріально визначених кінцевих результатів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- Адольф В. Профессиональная компетентность современного учителя. Красноярск, 1998. 310 с.
- Бреднева Н. А. Формирование проектной компетентности студентов в образовательном процессе вуза. *Филологические науки. Вопросы теории и практики*. 2017. № 5. С. 166–169.
- Довмантович Н. Г. Проектна діяльність як засіб формування самоосвітньої компетентності. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Педагогіка. Соціальна робота*. 2017. Вип. 1. С. 92–95.
- Єрмаков І. Г. Проектна діяльність. *Енциклопедія освіти* / ред. В. Г. Кременя. Київ : Юрінком Інтер, 2008. С. 717–718.
- Зимівець Н. В. Формування проєктної компетентності особистості в освітньому середовищі шляхом реалізації соціальних ініціатив. 2015. URL: http://distance.dnu.dp.ua/ukr/conference/2015/osvitniy_dosvid_v_Ukraini/Zimovets.pdf
- Зимняя И. Компетентностный подход: Каково его место в системе современных подходов к проблемам образования. (Теоретико-методологический аспект). *Высшее образование сегодня*. 2006. № 8. С. 20–26.
- Іванова Л. В. Модель розвитку проєктної компетентності учителя. *Перспективи Науки та Образования*. 2014. № 3 (9) С. 167–170.
- Ковальчук В. І. Концепція формування проєктної компетентності учнів загальноосвітніх навчальних закладів. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Сер. : Педагогічні науки*. 2011. Вип. 28. С. 26–33.
- Лозова В. І. Формування педагогічної компетентності викладачів вищих навчальних закладів освіти. *Педагогічна підготовка викладачів вищих навчальних закладів : матеріали міжвуз. наук.-практ. конф.* Харків: ОВС, 2002. 164 с.
- Новиков А. М. Развитие дидактической базы: методы и средства. *Школьные технологии*. 2007. № 5. С. 40–50.
- Радіонова О. Сутність проблеми підготовки майбутніх вчителів фізичної культури до формування здоров'язбережувальної компетентності учнівської молоді. *Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Серія : Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти*. 2016. Вип. 9 (3). С. 58–61.

Сарнавська Н. І. Проектна діяльність як мотивуючий фактор у формуванні іншомовної комунікативної компетентності майбутніх фахівців. *ЛОГОС. Мистецтво наукової думки*, 2019. № 2. С. 37–39.
Сисоєва С. О., Батечко Н. Г. Вища освіта України : реалії сучасного розвитку. Київ, 2011. С. 241–251.

REFERENCES

- Adolf, V. (1998). *Professionalnaia kompetentnost sovremennogo uchitelia* [Professional competence of a modern teacher]. Krasnoyarsk [in Russian].
- Bredneva N. A. (2017). Formirovanie proektnoi kompetentnosti studentov v obrazovatelnom protsesse vuza [Formation of project competence of students in the educational process of the university]. *Philological sciences. Questions of theory and practice*, 5, 166-169 [in Russian].
- Dovmantovych, N. H. (2017). Proektna diialnist yak zasib formuvannya samoosvitnoi kompetentnosti [Project activity as a means of forming self-educational competence]. *Scientific Bulletin of the Uzhhorod University. Series: «Pedagogy. Social Work*, 1, 92-95 [in Ukrainian].
- Ivanova, L. V. (2014). Model razvitiia proektnoi kompetentnosti uchitelia [Model of development of project competence of a teacher]. *Perspektivy Nauki i Obrazovaniia*, 3 (9), 167-170 [in Russian].
- Kovalchuk, V. I. (2011). Kontsepsiia formuvannya proektnoi kompetentnosti uchniv zahalnoosvitnikh navchalnykh zakladiv [The concept of formation of project competence of students of secondary schools.]. *Bulletin of Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University. Pedagogical sciences*, 28, 26-33 [in Ukrainian].
- Lozova, V. I. (2002). Formuvannya pedahohichnoi kompetentnosti vykladachiv vyshchykh navchalnykh zakladiv osvity [Formation of pedagogical competence of teachers of higher educational institutions.]. In *Pedahohichna pidhotovka vykladachiv vyshchykh navchalnykh zakladiv* [Pedagogical training of teachers of higher educational institutions] : *Proceeding of the International Scientific Conference* (pp. 164). Kharkiv: OVS [in Ukrainian].
- Novikov, A. M. (2007). Razvitie didakticheskoi bazy: metody i sredstva [Development of a didactic base: methods and means]. *Shkolnye tekhnologii* [School technology], 5, 40-50 [in Russian].
- Radionova, O. (2016). Sutnist problemy pidhotovky maibutnikh vychiteliv fizychnoi kultury do formuvannya zdorov'iazbezhuvalnoi kompetentnosti uchnivskoi molodi [The essence of the problem of preparing future physical education teachers for the formation of health-preserving competence of student youth]. *Scientific notes [Kirovohrad State Pedagogical University named after Volodymyr Vynnychenko]*, 9 (3). 58-61 [in Russian].
- Sarnavska, N. I. (2019). Proektna diialnist yak motyvuiuchy faktor u formuvanni inshomovnoi komunikativnoi kompetentnosti maibutnikh fakhivtsiv [Project activity as a motivating factor in the formation of foreign language communicative competence of future professionals]. *ЛОГОС. The art of scientific thought*, 2, 37-39 [in Ukrainian].
- Sysoieva, S. O., & Batechko, N. H. (2011). *Vyshcha osvita Ukrainy : realii suchasnoho rozvytku* [Higher education in Ukraine: the realities of modern development]. Kyiv [in Ukrainian].
- Yermakov, I. H. (2008). Proektna diialnist [Project activity]. In V. H. Kremenii (Ed.), *Entsyklopediia osvity* [Encyclopedia of Education] (pp. 717-718). Kyiv [in Ukrainian].
- Zimniaia, I. (2006). Kompetentnostnyi podkhod: kakovo ego mesto v sisteme sovremennykh podkhodov k problemam obrazovaniia. (teoretiko-metodologicheskii aspekt) [Competence-based approach: What is its place in the system of modern approaches to educational problems. (Theoretical and methodological aspect)]. *Higher education today*, 8, 20-26 [in Russian].
- Zymivets, N. V. (2015). *Formuvannya proektnoi kompetentnosti osobystosti v osvitnomu seredovyschi shliakhom realizatsii sotsialnykh initsiatyv* [Formation of project competence of the individual in the educational environment through the implementation of social initiatives]. Retrived from http://distance.dnu.dp.ua/ukr/conference/2015/osvitniy_dosvid_v_Ukraini/Zimovets.pdf [in Ukrainian].

PAVLO KHOMENKO,
MAXYM PRYLUTSKYI

THEORETICAL AND METHODOLOGICAL ASPECTS OF PHYSICAL CULTURE AND SPORTS SPECIALISTS TO BE PROJECT COMPETENCE FORMATION

Abstract. The pedagogical nature and subject matter of project competence of physical culture and sports specialists to be are defined in the article. The education process at modern higher educational institutions where the bases of project competence of physical culture and sports specialists to be are established is defined by active search of effective ways of optimization and modernization of the system of quality improving of students' professional training. It is proved that the project activity is a set of actions of making and development of a project, planning of specific work and its consistent performance, so the project activity is a constructive and productive personal activity, targeted towards the solution of vital problem, achieving of ultimate results in process of goal determination, planning, development and implementation of a project.

The integration of a set of scientific notions allowed to come to a conclusion that the formation of project competence of physical culture and sports specialists to be considered as a dynamic and integrated process aimed at

consciousness of grounds, need for sound use of project activity in professional field which provides for getting of theoretical knowledge and understanding of project development and management; getting of ways and means of project activity; readiness and capacity to use new professional experience in practical task solution in the field of sports and health; physical culture and sports specialist's to be consciousness of relevance of the level of own professional capabilities and skills, and the demands of project activity in the field of physical culture, sports and health protection.

On the basis of the integration of literary sources complex it is established that the project competence of physical culture and sports specialists to be may be presented in the dynamic unity of the following components: motivational and axiological, cognitive, activity, reflective and evaluating. The content of functional components is modified under the conditions of formation of project competence of physical culture and sports specialists to be which is shown up in the following set of project competence functions: worldview, research, heuristic, integral, prognostic, reflective and evaluating, constructive and administrative. The formation of project competence in process of professional training of physical culture and sports specialists to be requires the development of specific project skills: problematization, project development skills, skills of theoretical and practical conscious activities on project implementation, skills of meaningful choice and use of computer-aided and other technologies in project technology, reflexion skills.

Key words: *competence; professional competence; project activity; project; project development; project competence.*